

УДК 502.31:330.15(510)(043.2)

Розвиток досліджень екосистемних послуг в Китаї**Ван Сіньюй***Національний авіаційний університет, Київ**Науковий керівник – Дудар Т.В., д.т.н., доц.*

Ключові слова: екосистемних послуг, розвиток в Китаї, оцінка вартості.

Екосистемні послуги є основою виживання та розвитку людини, що має велике значення для сталого розвитку екосистеми та відіграє незамінну роль у підтримці динамічного балансу між системою життєзабезпечення Землі та навколишнім середовищем.

Концепція екосистемних послуг була висунута на початку 1970-х років. З 1990-х років велика кількість вчених почала вивчати екосистемні послуги (табл. 1).

Таблиця 1

Розвиток досліджень екосистемних послуг

Рік	Автор	Подія
1930	Tasley	Була висунута концепція екосистеми.
1948	Vogt	Вперше висувається концепція природного капіталу, пов'язана з обслуговуванням боргу.
1970		У дослідницькій доповіді «Вплив діяльності людини на глобальне середовище» вперше використано поняття екосистемних послуг.
1974	Holdern, Ehrlich	Була висунута концепція екосистемних послуг.
1980		Китай розраховує економічну цінність лісових ресурсів
1988		«Семінар з вимірювання та оцінки комплексних переваг лісу», проведений Китайським товариством лісового господарства, систематично повідомляв про дослідження суспільного добробуту лісової екосистеми.
1990		Концепція, класифікація, оцінка цінності та інший відповідний зміст екосистемних послуг за кордоном були поширені на Китай.
1991		Міжнародний науково-науковий комітет з питань навколишнього середовища (SCOPE) провів нараду з оцінки економічної цінності біорізноманіття.
1997	Daily, Costanza	Nature опублікувала статті «Значення світових екосистемних послуг та природного капіталу» та «Екосистемні послуги: залежність людського суспільства від природної екосистеми»
1995	Hou Yuanzhao	Перш за все, за оцінками, вартість лісових ресурсів Китаю становить 13 трильйонів юанів (юанів), але вивчені лише значення водозбереження, захисту ґрунтів, фіксації CO ₂ та постачання киснем.
2005		Опублікував звіт про оцінку екосистем тисячоліття; У звіті чітко зазначено стан та зміни екосистеми та її зв'язок із добробутом людей, і водночас висуваються відповідні рамки оцінки.
2008		Скликання китайсько-американської міжнародної конференції з екосистемних послуг та створення Дослідницького центру китайсько-американських екосистемних послуг
2012		Створення IPES (Міжурядова науково-політична платформа щодо біорізноманіття та екосистемних послуг)

Дослідження функції екосистемних послуг у Китаї почали пізно. Як нова дослідницька система, з 1992 по 2000 рр. дослідження екосистемних послуг переважно зосереджувалися на фундаментальних дослідженнях поняття, конотації, класифікації, методів оцінки та результатів дослідження іноземних екосистемних послуг. Китайські вчені почали кількісно вивчати економічне значення послуг різних екосистем Китаю.

На основі зарубіжних визначень багато вітчизняних вчених зазначали, що екосистемні послуги — це умови та корисність природного середовища, від яких залежить виживання людини, які формуються та підтримуються екосистемами та екологічними процесами. Наразі в Китаї існують різні визначення екосистемних послуг, але більшість з них охоплюють три аспекти, а саме: екосистемні послуги — це переваги, які людина отримує від екосистеми; Основною частиною екосистемних послуг є природна екосистема, а ресурси, необхідні для виживання та розвитку людини, в кінцевому підсумку надходять із природної екосистеми. Екосистемні послуги відображаються через власні умови та процеси.

Наприкінці 20 століття деякі екологи та економісти в Китаї провели попереднє дослідження функції екосистемного обслуговування та теорії, методів і практичного застосування її оцінки. За останні роки об'єкт оцінки змінився з ранньої великомасштабної єдиної природної екосистеми до малої та середньомасштабної складної екосистеми, такої як ліс і місто, а методи оцінки були розширені до аналізу надзвичайних ситуацій, оцінки якості матеріалу та оцінки вартості.

Висновок

Оскільки держава приділяє все більше уваги галузі екології та навколишнього середовища, вона сприяла розвитку досліджень екосистемних послуг у Китаї.

Оцінка грошової вартості та пов'язані з ними дослідження екосистемних послуг поступово змінилися від моніторингу чи статистичних даних до з'єднання кількох даних, таких як дистанційне зондування та моніторинг землі, і поступово змінилися від одноточкової оцінки вартості до просторової моделі та закону її динамічної зміни.

Список використаних джерел:

1. XIE G D, LU C X, CHENG S K. Progress in evaluating the global ecosystem services [J]. Resource Science, 2001, 23(6): 5-9.
2. Wen Yihui, Liu Guihuan, Tian Zhimei. A Review of Ecosystem Services Research. Jlo. Xue Xue: 89 Science, 2010, 31(3): 64-69.
3. MEA. Ecosystems and Human Well-being: Current State and Trends[M]. Washington DC: Island Press, 2005.
4. ODUM E P. The strategy of ecosystem development [J]. Science, 1969, 164(3877): 262-270.